

SO 500, TÜRK YE'N N EN BÜYÜK F RMALARI AÇIKLANDI

SO 500, Türkiye'nin en büyük firmaları açıklandı

İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kurulu u 2019 Ara tırması"na göre, Türkiye Petrol Rafinerileri A (TÜPRA), üretimden satı larda 87 milyar 949 milyon lirayla Türkiye'nin en büyük sanayi kurulu u oldu. TÜPRA , üretimden satı larda 87 milyar 949 milyon lirayla listede ilk sırayı alırken, Ford 37 milyar 71 milyon lirayla ikinci, Toyota ise 25 milyar 851 milyon lirayla üçüncü oldu. Listedeki Toyota'yı sırasıyla Oyak-Renault, Star Rafineri, Arçelik, Tofa , skenderun Demir ve Çelik takip etti. Dokuzuncu sıradaki irket isminin açıklanmasını istemezken, Ere li Demir ve Çelik onuncu basamakta yer aldı.

Ara tırmaya göre sıralamanın ilk 50'sini oluşturan kurulu ların toplam üretimden satı larından aldığı pay, yüzde 50'ler mertebesinde korundu. Temel göstergelere göre, 2019'da SO 500'ün faaliyet karı oranı 2,8 puan gerileyerek yüzde 10,9'dan yüzde 8,1'e indi. Toplam faaliyet karı büyüklü ü ise 2018'de 108 milyar TL iken, 2019'da yüzde 14,6 azalarak 92 milyar TL'ye dü tü.

Geçen yıl iç talebin daralması ve dış talep koşullarının zorlanması nedeniyle sanayi kurulu ları, maliyet artışlarını satı fiyatlarına yeterince yansıtamadı, fiyatlarda indirime gitti. Bu nedenle faaliyet karında da önemli bir gerileme ortaya çıktı.

Öçülmeye başlandı. 2013'ten beri sürekli artışı gösteren FAVÖK (Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar) büyüklü ü, ilk kez yüzde 8,1 dü ü le 140 milyar TL'den 129 milyar TL'ye geriledi.

- Finansman giderleri yüzde 33,4 dü tü

SO 500'ün diğer faaliyetlerden ola an gelir ve karları 154 milyar TL iken, gider ve zararları 117 milyar TL oldu. Böylece 37 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı net gelir elde edildi. Finansman giderleri yüzde 33,4 dü ü le 96 milyar liradan 64 milyar liraya inerken, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı da yüzde 88,9'dan yüzde 69,3'e geriledi.

Sanayi kurulu ları 2018 yılında elde ettikleri karın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırmışken, 2019 yılında finansman giderlerinin faaliyet karı üzerindeki baskısı daha azaldı.

Borçlanma ile öz kaynakların da lımını yansıtan kaynak yapısında, SO 500'de 2015 yılıyla birlikte ilk kez yüzde 60'ların üstüne çıkan toplam borçların payı, takip eden yıllarda da artışı ilimini sürdürdü tü. 2019'da da bir önceki seneye göre 1,4 puan daha artarak yüzde 68,4'e çıktı. Mali borçlar ise yüzde 23,7 artışı göstererek 406 milyar liraya yükseldi.

Mali borçlardaki artış hızı, geçen yıla göre yavaşla da reel olarak büyüme ilimini sürdürdü. Ancak mali borçlardaki sevindirici gelişme, vade yapısındaki iyileşme oldu. 2017'de yüzde 41,9, 2018'de yüzde 45,3 olan kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2019'da yüzde 41,4'e indi. Uzun vadeli mali borçların payı da yüzde 58,6'ya çıktı. Bu durum, geçen yıl gerçekleştirilen borç yapılandırılmaları ile birçok kısa vadeli mali borcun uzun vadeli hale getirildi ini gösterdi.

- Devreden KDV yükü yüzde 1,9 arttı

SO 500'ün devreden KDV yükü, uzun yıllardır sürdürdü ü yüksek oranlı artışların ardından bu yıl sınırlı bir artış gösterdi. Devreden KDV yükü, bir önceki yıla göre yüzde 1,9 artışla 10,8 milyar TL oldu. Duran varlıkların toplam aktifler içindeki payı 2015'te yüzde 46,3'e yükseldikten sonra gerilemeye başlamış ve 2018'de yüzde 38,8'e kadar inmişti. Duran varlıkların payı 2019'da küçük bir oranda artarak yüzde 39,1'e yükseldi.

SO 500'de kar eden kurulu sayısı 381'den 411'e yükseldi. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kurulu sayısı 2019 yılında 5 adet azalarak 483 olarak gerçekleşti.

- Katma değerde yüksek teknoloji yoğunluklu payı yükselişte

Teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değerde lımında, 2019'da yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 40 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler aldı. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 5,4 puan azalarak yüzde 29,6 oldu. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı yüzde 22,2'den yüzde 23,5'e yükseldi.

Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı yüzde 5,3'ten yüzde 6,9'a ulaştı.

Ar-Ge harcaması yapan kurulu sayısı, 276'dan 262'ye geriledi. Ar-Ge harcamaları ise önemli bir artışa ulaştı. 2019 yılında SO 500'ün Ar-Ge harcamaları yüzde 150'nin üzerinde artarak 3,8 milyar liradan 9,7 milyar liraya çıktı.

SO 500'ün istihdamı 2019'da yaklaşık yüzde 1 arttı. Ödenen maaş ve ücretlerdeki artış da yüzde 20,5 olarak gerçekleşti. Bu da SO 500'ün istihdamına katkı yapmaya devam etti ini gösterdi. SO 500'de yabancı sermaye paylı kurulu ların sayısı, 2019'da de imeyerek 117 olarak gerçekleşti. Halka açık kurulu ların sayısı 67'den 66'ya dü tü.

- "2019 yılında ilk kez orta-yüksek ve yüksek teknolojinin yaratılan katma değerdeki payı yüzde 30'u geçmişti"

Açıklanan 500 büyük sanayi kurulu unun, 2019 yılında önceki dönemlerden devrolan finansal kırılganlıkların yarattığı zorluklara karşı çetin mücadele verdi ini, büyüme patikasına geri dönüş çabasının sancılarını bir arada yaşadığını dile getirdi.

SO 500 ara tırmasının temel verilerine değinen Bahçıvan, u bilgileri verdi:

"SO 500 Büyük sonuçlarına göre, son 3 yıldan beri istikrarlı bir şekilde gerek orta-yüksek gerekse yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin yaratılan katma değer içindeki payı artışı gösteriyor. 2017'de yüzde 20,2 olan orta-yüksek teknoloji payı, 2018'de yüzde 22,2'ye, 2019'da ise yüzde 23,5'e yükseldi. Yine 2017'de yüzde 3,6 olan yüksek teknoloji payı da 2018'de yüzde 5,3'e, 2019'da da yüzde 6,9'a çıkmıştı. 2019 yılında ilk kez orta-yüksek ve yüksek teknolojinin yaratılan katma değerdeki payı yüzde 30'u geçmişti."

Bunlar hiç kuşkusuz gelecek adına umut verici gelişmelerdir. Sanayimizin teknoloji yoğunluklu katma değer üretmesinin önünü açacak faktörlerden biri de üşesiz, irketlerin Ar-Ge'ye yaptıkları, yapacakları harcamalardır. 2019 500 Büyük anket verileri bu konuda da iyimser olmamızı sağlayacak sonuçlar

sunuyor. "

- "AR-GE harcamaları 9,7 milyar TL olarak gerçekleşti"

Bahçivan, 2019 yılında AR-GE harcamalarının 9,7 milyar TL olarak gerçekleştiğini belirterek, bunun bir önceki yıla göre yüzde 152 artışı ifade ettiğini, aynı dönemde Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranının da yaklaşık binde 5'ten yüzde 1'e yükseldiğini aktardı.

Finansal göstergelerle ilgili, bu yıl da bir iyileşmenin olduğunu söylemekte zorlandıklarına dikkati çeken Bahçivan, bunları kaydetti:

"2019 yılında yaşanan tüm olumsuzluklara karşın sanayi kuruluşlarımızın esas faaliyetlerinden elde ettikleri başarılarının, yine finansman maliyetlerinin gölgesinde kaldığını görmekteyiz. 2019 yılında 500 Büyük'ün finansman giderleri yüzde 33,4'den yüzde 63,8 milyar TL'ye inerken, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 88,9'dan yüzde 69,3'e gerilemiştir. Bu rakamlara bakarak 2019 yılında finansman giderlerinin faaliyet karı üzerindeki baskısının azaldığını söyleyebilirsek dahi bu giderler yine de yüksektir.

Finansal göstergeler içinde öncelikle dikkatinizi çekmek istediğim bir başka konu da SO 500'ün kaynak yapısındaki toplam borçların payıdır. SO 500'ün bu göstergesinde de son beş yıldır dikkat çeken bozulmanın 2019'da devam ettiğini görmekteyiz."

- "Yüksek faizle mücadeleyi hiç hafife almamalıyız"

2015 yılı ile birlikte ilk kez yüzde 60'ların üstüne çıkan toplam borçların payının, 1,4 puan daha artarak yüzde 68,4'e yükseldiğini dile getiren Bahçivan, "Özkaynakların payı ise yüzde 31,6'ya gerilemiştir. 2019 itibarıyla SO 500'ün kaynak yapısındaki çarpıklığın en yüksek seviyelere ulaştığını hatırlatmakta ve bu oranların dünya ortalamalarının üstünde olduğunu vurgulamakta yarar görüyorum."

Bahçivan, konu masasına şöyle devam etti:

"Bu borç ve finansal yük altında sanayicinin bugün en büyük avantajı, faizlerin düşük seviyede seyretmesidir. SO 500'ün temel göstergeleri de göstermektedir ki sanayici kazandıklarıyla borç kapatamıyor. Borçla yaşamak zorunda. Bu borcu çevirebilmek adına düşük faizlere ihtiyaç duyuyor. Bu nedenle yüksek faizle mücadeleyi hiç hafife almamalıyız. SO 500'ün yıllara göre üretimden satışlar performansına baktığımızda, 2012-2016 döneminde görülen zayıf büyümenin, 2017 ve 2018 yıllarında yerini yüzde 19 ve yüzde 11,8 ile güçlü reel büyümelere bıraktığını görmekteyiz. 2019 yılında da reel büyüme eliminin sürdüğünü görüyoruz.

2019 yılında görülen bu yavaşlamada birçok unsur etkili olmuştur. İlk olarak ekonomide uygulanan dengeleme politikaları sonucu, iç talep ve dolayısıyla iç satışlar yavaşlamıştır. Diğer yandan enflasyondaki gerileme, nominal olarak hesaplanan satış büyüklüğünü sınırlamıştır. Ayrıca başta Avro Bölgesi olmak üzere dünya ticaretindeki daralmanın etkisiyle yaşanan ihracattaki duranlık da satışlardaki artışın yavaşlamasında etkili olmuştur. Son olarak emtia fiyatlarındaki düşüş ve iliminin de bu nedenler arasında gösterebiliriz."

- "Finansman giderleri, SO 500'ün karlılığında belirleyici olmayı 2019 yılında da sürdürmüştür"

Erdal Bahçivan, 2019 yılında SO 500'ün faaliyet karı oranının 2,8 puan gerilediğini ve yüzde 10,9'dan yüzde 8,1'e indiğini, toplam faaliyet karı büyüklüğünün ise 2018 yılında 108 milyar lira iken, 2019 yılında yüzde 14,6 azalarak 92 milyar liraya düştüğünü söyledi.

2019 yılında iç talebin daralması ve dış talep koşullarının zorlaşması nedeniyle sanayi kuruluşlarının, maliyet artışlarını satış fiyatlarına yeterince yansıtamadığını, hatta fiyatlarda indirim gittiğini bildiren Bahçivan, bu nedenle faaliyet karında da önemli bir gerilemenin ortaya çıktığını ifade etti.

Bahçivan, ara tırma sonuçlarına ilişkin bilgileri verdi:

"SO 500'ün 2019'da elde ettiği faaliyetlerden oluşan gelir ve karları 154 milyar lira iken, gider ve zararları 117 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. Bu iki arasındaki fark alındığında, SO 500'ün 37 milyar liralık üretim faaliyeti dışındaki net gelir elde ettiğini görmekteyiz. Finansman giderleri, SO 500'ün karlılığında belirleyici olmayı 2019 yılında da sürdürmüştür. 2019 yılında finansal dalgalanmaların azalması, Türk lirasındaki değer kaybının yavaşlaması, enflasyondaki düşüş ve faiz oranlarındaki gerilemelerin sonucu olarak bir önceki yıla göre finansman maliyetleri önemli ölçüde azalmıştır.

2019'un özellikle ikinci yarısında, faiz oranlarındaki düşüşler ile TL'deki görece istikrar, SO 500 için 2018'e göre daha olumlu mali koşullar yaratmıştır. 2019 yılında finansman giderleri yüzde 33,4'den yüzde 96 milyar liradan 64 milyar liraya inerken, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı da yüzde 88,9'dan yüzde 69,3'e gerilemiştir."

Bahçivan, sanayi kuruluşlarının 2018 yılında elde ettikleri karın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırdığını, 2019 yılında finansman giderlerinin faaliyet karı üzerindeki baskısının daha azaldığını aktardı.

- "SO 500'ün mali borçları yüzde 23,7 artışı göstererek 329 milyar liradan 406 milyar liraya yükselmiştir"

Erdal Bahçivan, SO 500'de 2015 yılı ile birlikte ilk kez yüzde 60'ların üstüne çıkan toplam borçların payının, takip eden yıllarda da artış eğilimini sürdürdüğüne dikkati çekerek, 2019'da bir önceki yıla göre 1,4 puan daha artarak yüzde 68,4'e çıktığını bildirdi.

SO 500'ün mali borçlarının yüzde 23,7 artışı göstererek 329 milyar liradan 406 milyar liraya yükseldiğini dile getiren Bahçivan, "Mali borçlardaki artış hızı, geçen yıla göre yavaşlansa da reel olarak büyüme eliminin sürdürmüştür. Ancak mali borçlardaki sevindirici bir gelişme, vade yapısındaki iyileşmedir. 2017'de yüzde 41,9, 2018'de yüzde 45,3 olan kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2019'da yüzde 41,4'e inmiştir. Uzun vadeli mali borçların payı da yüzde 58,6'ya çıkmıştır. Bu durum, geçen yıl gerçekleştirilen borç yapılandırılmaları ile birçok kısa vadeli mali borcun uzun vadeli hale getirildiğini göstermektedir." deklendirmesinde bulundu.

- "SO 500'de kar eden kuruluş sayısı 381'den 411'e yükselmiştir"

Bahçivan, "SO 500'de duran varlıkların toplam aktifler içindeki payı 2015 yılında yüzde 46,3'e yükseldikten sonra gerilemeye başlamış ve 2018 yılında yüzde 38,8'e kadar inmiştir. 2019'da ise duran varlıkların payı küçük bir oranda artarak yüzde 39,1'e yükselmiştir." dedi.

SO 500'de kar eden kuruluş sayısının 381'den 411'e yükseldiğini bildiren Bahçivan, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısının 2019 yılında beş adet azalarak 483 olarak gerçekleştiğini söyledi.

Erdal Bahçivan, SO 500'de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımına bakıldığında, 2019 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 40 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin aldığına dikkati çekerek, bilgileri verdi:

"Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2019 yılında 5,4 puan azalmış ve yüzde 29,6 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2018 yılında yüzde 22,2 iken 2019'da yüzde 23,5'e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2018 yılında yüzde 5,3 iken 2019'da yüzde 6,9 olmuştur. Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir.

SO 500 sonuçları, ölçüm yapılan son yedi yıllık dönem boyunca ilk kez 2018 ve 2019 yıllarında yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin payında hissedilir bir artışa işaret etmiştir. SO 500 içinde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin yaratılan katma değer içindeki payı ilk kez 2019 yılında yüzde 30'u geçmiş ve yüzde 30,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu artışın özellikle son yıllarda büyük bir atılım gösteren savunma ve havacılık sanayi sektörlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir."

- "hracat yapan firma sayısı 2019'da 463 olmuştur"

Bahçivan, SO 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısının, 2019'da bir önceki yıla göre de i meyerek 117 olarak gerçekleştiğini ifade etti. SO 500 kapsamındaki sevindirici gelişmelerden birinin de ihracat yapan firma sayısında yansıyanı belirten Bahçivan, şöyle devam etti: "İhracat yapan firma sayısı 2019'da 463 oldu. Bu da bizlere SO 500'de yer almak için ihracat yapmanın adeta bir önkoşulu oldu. Bunu bir kez daha göstermektedir. Görüyoruz ki ekonomimiz için çok zorlu baskıya maruz kalan 2019 yılında sanayi sektörümüz, tüm olumsuzlukları belli ölçüde başarıyla aştı. Ekonomimize olan katkısını güçlü bir şekilde sürdürmüştür. Özellikle yılın sonlarına doğru üçüncü çeyrekte ortaya koyduğu yüzde 6 civarındaki güçlü büyüme performansı ile, ekonomimizin pozitif büyüme patikasında kalmasında önemli bir rol oynamıştır. Sanayimizdeki büyüme, bu önemli katkısıyla zor süreçlerin teminatı ve sigortası oldu. Bunu bir kez daha ispatlamıştır." - "Türkiye sanayisi bu süreçte bütün zorluklara rağmen toplumsal sorumluluğunu yerine getiriyor"

Pandemi sürecinin sanayiye etkileri hakkında değerlendirilmelerde bulunan Bahçivan, salgının 2020'nin hemen başında başlamasından dolayı etkilerinin ancak gelecek yıl görülebileceğini dile getirdi.

Bahçivan, "Türkiye sanayisi bu süreçte bütün zorluklara rağmen toplumsal sorumluluğunu yerine getiriyor ve üretimin ne kadar önemli ve hayati olduğu bu dönem bir kere daha ortaya koyuyor. Ülkemizin sorunları olmakla birlikte krizlere rağmen güçlü bir üretim yapısı ve üretmek arzusuna sahip sanayicileri olduğu buradan bir kez daha gururla söyleyebiliriz. Son beş aydan beri hayat belirli ölçüde donmuş olsa da hâlâ sağlıklı temel ihtiyaç malzemelerine, fedakar çalışanlarımız ile birlikte üretimde bir başarı hikayesi yazılıyor. İhracatımız her geçen gün devam ediyor." ifadelerini kullandı.

En büyük 100 sanayi kuruluşu

- 1 1 TÜPRA -Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. . 87.949.306.283
- 2 2 Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. . 37.070.563.066
- 3 3 Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. . 25.850.659.907
- 4 4 Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş. . 24.635.365.339
- 5 - Star Rafineri A.Ş. . 20.831.490.442
- 6 6 Arçelik A.Ş. . 18.618.318.252
- 7 5 TOFA Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. . 17.214.311.459
- 8 7 Skenderun Demir ve Çelik A.Ş. . 16.391.885.570
- 9 - - -
- 10 8 Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. . 14.146.073.159
- 11 15 Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş. . 12.591.587.725
- 12 10 Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. . 10.903.560.018
- 13 11 Çolakoğlu Metalurji A.Ş. . 10.338.694.378
- 14 12 Mercedes-Benz Türk A.Ş. . 9.943.691.164
- 15 - - -
- 16 9 Çda Çelik Enerji Tersane ve Ulaştırma Sanayi A.Ş. . 9.803.127.248
- 17 13 PETK M Petrokimya Holding A.Ş. . 9.233.405.399
- 18 22 TUSA -Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. . 8.677.894.242
- 19 33 EÜA Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü . 8.515.825.488
- 20 17 BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş. . 8.359.211.422
- 21 14 Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş. . 7.834.471.752
- 22 18 Aygaz A.Ş. . 7.096.871.977
- 23 21 Vestel Beyaz Eya San. ve Tic. A.Ş. . 6.973.646.070
- 24 20 Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş. . 6.821.596.719
- 25 25 Unilever San. ve Tic. T.A.Ş. . 6.450.827.343
- 26 23 KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş. . 5.947.670.908
- 27 19 Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş. . 5.833.302.956
- 28 24 Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş. . 5.590.822.991
- 29 26 Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş. . 5.280.678.279
- 30 45 Yıldız Entegre A.Ş. . 5.240.529.005
- 31 28 Bosch San. ve Tic. A.Ş. . 5.235.877.230
- 32 29 Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş. . 5.142.855.672
- 33 37 Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş. . 5.064.201.391
- 34 39 Enerjisa Enerji Üretim A.Ş. . 4.788.222.730
- 35 32 Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. . 4.735.845.003
- 36 27 Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü . 4.599.424.093
- 37 42 Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı . 4.440.145.122
- 38 - Eti Bakır A.Ş. . 4.403.956.126
- 39 47 Hayat Kimya Sanayi A.Ş. . 4.218.086.172
- 40 31 Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. . 4.183.924.272
- 41 30 Kroman Çelik Sanayii A.Ş. . 4.011.288.457
- 42 35 Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş. . 3.965.914.426
- 43 65 Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş. . 3.883.238.111
- 44 46 Kastamonu Entegre A.Ş. . 3.828.375.148
- 45 50 Coca-Cola İçecek A.Ş. . 3.790.697.383
- 46 41 AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş. . 3.722.101.899
- 47 34 Bafra Metalurji Sanayi A.Ş. . 3.707.832.143
- 48 53 Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu . 3.651.639.428

49 44 Konya eker San. ve Tic. A. . 3.544.617.111
50 40 Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A. . 3.426.968.235
51 61 BMC Otomotiv San. ve Tic. A. . 3.396.379.700
52 70 Toros Tarım San. ve Tic. A. . 3.386.939.367
53 51 pragaz A. . 3.360.533.727
54 56 BR SA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A. . 3.355.657.610
55 36 zmir Demir Çelik Sanayi A. . 3.307.473.850
56 48 Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A. . 3.294.932.820
57 58 SÜTA Süt Ürünleri A. . 3.241.113.611
58 59 Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A. . 3.235.759.055
59 38 Türkiye eker Fabrikaları A. . 3.152.360.314
60 69 MAN Türkiye A. . 3.118.994.638
61 43 Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A. . 3.000.674.477
62 55 MMK Metalurji San. Tic. ve Liman letmecili i A. . 2.953.852.140
63 60 çda Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A. . 2.952.193.096
64 84 Kazan Soda Elektrik Üretim A. . 2.923.368.100
65 62 ASA Alüminyum San. ve Tic. A. . 2.908.037.114
66 86 enpiliç Gıda Sanayi A. . 2.894.895.278
67 71 Soda Sanayii A. . 2.790.339.777
68 77 Sasa Polyester Sanayi A. . 2.758.588.277
69 67 Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A. . 2.707.591.115
70 122 Trakya Cam Sanayii A. . 2.683.580.577
71 54 Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A. . 2.667.090.370
72 64 Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A. . 2.655.120.810
73 72 Tosyalı Toyo Çelik A. . 2.636.427.236
74 81 Tatmetal Çelik San. ve Tic. A. . 2.573.533.611
75 82 JTI Tütün Ürünleri Sanayi A. . 2.539.723.345
76 57 Modern Karton San. ve Tic. A. . 2.534.389.060
77 85 ROKETSAN Roket San. ve Tic. A. . 2.527.326.947
78 91 Çay letmeleri Genel Müdürlü ü 2.513.343.408
79 73 Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A. . 2.495.028.779
80 52 Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A. . 2.488.733.974
81 88 Ataka Çelik San. ve Tic. A. . 2.483.990.268
82 80 Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A. . 2.454.739.502
83 74 Posco Assan TST Çelik Sanayi A. . 2.424.295.327
84 - - -
85 102 Anadolu Cam Sanayii A. . 2.340.298.608
86 100 Kipa Mensucat letmeleri A. . 2.329.540.170
87 92 Bunge Gıda San. ve Tic. A. . 2.308.164.629
88 90 Atlas Enerji Üretim A. . 2.283.175.406
89 76 Namet Gıda San. ve Tic. A. . 2.258.116.827
90 133 Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlü ü 2.219.654.630
91 93 Abalı lu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A. . 2.186.330.736
92 49 Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A. . 2.182.370.896
93 - - -
94 115 Tusa Motor Sanayii A. . 2.174.890.126
95 98 Petlas Lastik San. ve Tic. A. . 2.172.402.158
96 96 Sanko Tekstil letmeleri San. ve Tic. A. . 2.146.184.392
97 97 Abdi brahim laç San. ve Tic. A. . 2.141.053.054
98 87 Goodyear Lastikleri T.A. . 2.101.064.225
99 99 Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A. . 2.098.945.656
100 - BEYP Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A. . 2.077.503.219

Tags: